خبرها

دولت برای صادرات تخم‌مرغ تسهیلات می‌دهد

به گزارش روابط عمومی وزارت جهاد کشاورزی: «تاکنون بیش از ۲۸ هزار تن مرغ منجمد مازاد بر مصرف و یک هزار تن تخم‌مرغ توسط شرکت پشتیبانی امور دام از مرغداران خریداری شده است.» سیدنظام‌الدین سجادی معاون دام وزیر جهاد کشاورزی با بیان این مطلب و با اشاره به آسیب‌های اقتصادی واحدهای مرغداری در ماه‌های اخیر گفت: با پیگیری‌های به عمل آمده، در تاریخ ۲۸ اسفند سال گذشته هیات‌وزیران مقرر کرد وام واحدهای مرغداری استهال و جرایم مربوط به این دوره برای آن دسته از مرغدارانی که دچار بحران شده‌اند بخشوده شود. معاون امور دام وزارت جهاد کشاورزی اظهار داشت: به منظور تامین بخشی از ذرت و جو مورد نیاز مرغداران، تاکنون ۴۰ هزار تن ذرت به صورت مدت‌دار به مرغداران تحویل شده است. وی با بیان اینکه تعدیل سود تسهیلات صنعت مرغداری در دستور کار این وزارت قرار دارد، خاطرنشان کرد: با پیگیری‌های انجام شده، نرخ تعرفه برق واحدهای مرغداری به استناد مصوبه هیات‌دولت، در سال گذشته به صورت برق خانگی و بدون روش تصاعدی و براساس مصوبه مجلس شورای اسلامی این تعرفه برای سال جاری به صورت کشاورزی اعمال می‌شود. سجادی تصریح کرد: براساس قانون بیمه همگانی طیور مصوب مجلس شورای اسلامی به منظور حمایت از مرغداران در زمان بروز همه‌گیری بیماری، پرداخت غرامت به واحدهای آسیب‌دیده در اثر بروز بیماری در دستور کار این وزارت قرار دارد. وی افزود: علاوه بر این، به منظور کاهش هزینه‌های تولید موضوع کاهش تعرفه واردات کنجاله سویا و پرداخت جایزه صادرات توسط وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و بازرگانی نیز در دست پیگیری جدی است.

زیان ۳۲۵ میلیارد تومانی وزارت نیرو

مهر: معاون وزیر نیرو در امور فاضلاب گفت: شرکت‌های آب و فاضلاب شهری و روستایی به دلیل عدم اصلاح وضعیت تعرفه‌ها سالانه بیش از ۳۲۵ میلیارد تومان خسارت می‌بینند. عباس شفیعی دیروز در جمع خبرنگاران گزارشی از وضعیت شرکت آب و فاضلاب روستایی داد و گفت: کل هزینه‌های دفتری یک‌سال در شرکت‌های آب و فاضلاب شهری ۵۲۰ میلیارد تومان و روستاها نیز ۱۶۰ میلیارد تومان است که جمع این دو عدد ۶۸۰ میلیارد تومان است که به عبارتی دیگر هزینه‌های جاری آب و فاضلاب شهرها و روستاها را شامل می‌شود. وی اضافه کرد: دولت ۳۲۰ میلیارد تومان از ۶۸۰ میلیارد تومان در شهرها و تا ۳۷ میلیارد تومان در روستاها را می‌پردازد. این درحالی است که در این میان ۳۵۰ میلیارد تومان از این هزینه‌ها از سوی دولت پرداخت و مابقی نیز به عنوان زیان شرکت‌های آب و فاضلاب شهری در هر سال محسوب می‌شود. شفیعی گفت: همچنین دولت به منظور جبران این هزینه ۴۰ میلیارد تومان از ۳۲۵ میلیارد تومان به عنوان زیان آب و فاضلاب روستایی می‌پردازد که بدین ترتیب سالانه ۲۸۵ میلیارد تومان به عنوان زیان انباشت شرکت‌های آب و فاضلاب روستایی منظور می‌شود. وی درباره وضعیت آب در روستاها و شهرها در فصل خشکسالی گفت: محور خشکسالی در سال جاری استان‌های خراسان رضوی، بوشهر، سیستان و بلوچستان و کرمان را دربرمی‌گیرد که بدین ترتیب شامل ۱۵۰ شهر و ۷۵۰۰ روستا می‌شود که با خشکسالی مواجه هستند. شفیعی درباره وضعیت گردش مالی این شرکت گفت: در سال جاری کل گردش مالی شرکت‌های آب و فاضلاب ۳ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان است که ۱۸۰۰ میلیارد تومان آن محقق شده و در تلاش هستیم تا این رقم را به ۲۷۰۰ میلیارد تومان برسانیم. وی تصریح کرد: بخش آب و فاضلاب کشور برای تکمیل طرح‌های آبرسانی و تصفیه و جمع‌آوری فاضلاب به ۲۳ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان اعتبار برای مدت ۵ تا ۶ سال نیاز دارد که از این اعتبار ۶ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان مربوط به طرح‌های آبرسانی، ۵ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان برای تکمیل طرح‌های فاضلاب، ۱۸۰۰ میلیارد تومان برای اجرایی شدن ۷۳۴ مجتمع آبرسانی روستایی، سه هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان به منظور ساماندهی تاسیسات فرسوده توزیع، ساماندهی حاشیه‌نشینی‌ها، اعمال مدیریت مصرف و سه هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان مربوط به تامین آب تک روستاها و اصلاح بازسازی شبکه‌های آبی آنها خواهد بود. وی اضافه کرد: همچنین حدود ۹۰۰ میلیارد تومان زیان انباشته شرکت‌ها است که در همین ردیف محسوب می‌شود. شفیعی درباره مشکلات این شرکت در بخش روستایی گفت: اگر بتوانیم مشکلات روستاهایی را که بیش از ۲۰ خانوار دارند حل کنیم توانسته‌ایم ۹۵ درصد از مشکلات خانوار را در بخش آب و فاضلاب حل کنیم. وی رشد تقاضا و تشدید رقابت بین نیازمندی‌های آبی بخش‌های مختلف، روند رو به رشد آلودگی منابع آب ناشی از عملکرد بخش‌های مختلف، عدم توازن بین تعرفه‌ها و قیمت تمام شده ناشی از اعمال تعرفه‌های تکلیفی و حجم بالای زیان انباشته و فرصت‌های از دست رفته و ازدیاد فاصله منابع تامین تا نقاط مصرف را از مهمترین مشکلات دانست. مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب کشور اضافه کرد: میزان مصرف آب در کشور سالانه حدود ۵/۵ درصد است که برای پاسخ به این افزایش مصرف علاوه بر روش‌ها و شیوه‌های اعمال مدیریت مصرف و سرمایه‌گذاری‌های داخلی که انجام شده تعدادی از طرح‌های بزرگ آبرسانی و فاضلاب نیز از طریق فاینانس و سرمایه خارجی تامین اعتبار می‌شود. وی رقم یارانه مستقیم به بخش شهری را ۲۴۰ تومان و به بخش روستایی ۲۰۵ تومان عنوان کرد.

رئیس کل بانک مرکزی در پاسخ به شرق عنوان کرد:

اتخاذ تدابیر ویژه برای شرایط تحریم

امیر لعلی

عکس: فارس

در شرایطی که هنوز موضوع پرونده هسته‌ای ایران به نتیجه و سرانجام مشخصی نرسیده است، ابراهیم شیبانی رئیس کل بانک مرکزی در پاسخ به سئوال شرق درخصوص اقدامات بانک مرکزی برای مدیریت منابع ارزی در شرایط تحریم احتمالی ناشی از موضوع پرونده هسته‌ای گفت: «تدابیر لازم در این زمینه صورت گرفته و راهکارهایی نیز در حال اجرا است. کار بانک مرکزی علی‌القاعده همین است که به درستی منابع ارزی کشور را در شرایط مختلف مدیریت کنیم و فکر می‌کنیم از عهده این کار برآییم. واردات به اندازه کافی انجام شد و سعی می‌کنیم واردات مواد اولیه لازم را ادامه دهیم. ارز کشور نیز به اندازه کافی است و با مشکل کمبود ارز مواجه نخواهیم شد.»

رئیس کل بانک مرکزی درخصوص وضعیت ارزی کشور در حساب ذخیره ارزی گفت: «موجودی ناخالص حساب ذخیره ارزی در ابتدای سال گذشته ۸ میلیارد و ۷۸ میلیون و ۷۳۱ هزار دلار بود که ۵ میلیارد و ۳۱۷ میلیون دلار آن به دلیل تعهدات و تسهیلات قابل پرداخت از محل حساب مسدود شد که در نهایت مانده حساب ذخیره در پایان سال گذشته ۳ میلیارد و ۳۹۱ میلیون دلار بود. پیش‌بینی می‌شود در صورت باقی ماندن قیمت نفت در سطح ۶۰ دلار، تا پایان سال جاری موجود حساب ذخیره به ۱۴/۵ میلیارد دلار برسد.»

■ گزارش اقتصادی سال ۸۴ کشور

براساس رسمی چندین ساله، رئیس کل بانک مرکزی در همایش سیاست‌های پولی و ارزی گزارشی از عملکرد اقتصاد ایران در سال قبل ارائه می‌دهد. شیبانی امسال متفاوت از سال گذشته گزارش خود را ارائه داد. وی در ابتدا به ارائه گزارشی از روند رشد اقتصادی کشورهای جهان پرداخت و گفت: «رشد متوسط جهان در سال ۲۰۰۵ میلادی ۴/۸ درصد بود. نرخ رشد اقتصادی کشورهای پیشرفته دنیا ۲/۷ درصد (در آمریکا ۳/۵ درصد، اروپا ۱/۳ درصد، آلمان ۰/۹ درصد، فرانسه ۱/۴ درصد، ژاپن ۲/۷ درصد و انگلستان ۱/۷ درصد) بود. متوسط نرخ رشد اقتصادی در کشورهای در حال توسعه و نوظهور در سال گذشته میلادی ۷/۲ درصد (در آفریقا ۵/۲ درصد و در روسیه ۶/۴ درصد)، نرخ رشد اقتصادی کشورهای در حال توسعه آسیایی ۸/۶ درصد (چین ۹/۹ درصد، هند ۸/۳ درصد، پاکستان ۷/۵ درصد، ترکیه ۸ درصد) و خاورمیانه ۵/۹ درصد بوده است.»

رئیس کل بانک مرکزی با مقایسه رشد اقتصادی کشور در سال گذشته که ۵/۵ درصد بوده است با نرخ رشد اقتصادی کشورهای همسایه گفت: «رشد اقتصادی کشور بیش از میانگین رشد دنیا است اما اگر این نرخ را به نرخ رشد اقتصادی کشورهای در حال توسعه و نوظهور و کشورهای همسایه مقایسه کنیم، رشد اقتصادی کشور کمتر بوده است و این در حالی است که از حیث استراتژیک باید سعی کنیم نرخ رشدی کمتر از نرخ رشد کشورهای همسایه نداشته باشیم.»

وی در تشریح رشد بخش‌های مختلف اقتصادی کشور در سال ۸۴ گفت: «در سال گذشته نرخ رشد گروه کشاورزی ۷/۱ درصد، گروه نفت ۲/۶ درصد، گروه صنایع و معادن ۷/۱ درصد (بخش معدن ۸/۲ درصد و بخش صنعت ۸/۵ درصد) بوده است.»

وی اظهار داشت: «رشد اقتصادی کشور در سال گذشته بدون احتساب نفت ۵/۹ درصد بوده است و در چند سال گذشته همواره رشد اقتصادی بدون نفت بیش از رشد با احتساب نفت بوده است که این خود نشانه‌ای برای قرار داشتن ایران در مرحله «خیز اقتصادی» است.»

رئیس کل بانک مرکزی در بخش دیگری از سخنان خود به رشد ۳/۶ درصدی تشکیل سرمایه ثابت خالص (رشد ۳/۵ درصدی بخش ساختمان و رشد ۲/۵ درصدی بخش ماشین‌آلات) در سال گذشته اشاره کرد و افزود: «نرخ رشد تشکیل سرمایه در سال گذشته نسبت به سال ۸۳ که ۷ درصد بود، کاهش یافته است.»

شیبانی همانند دانش جعفری ـ وزیر امور اقتصادی و دارایی ـ و دیگر صاحب‌نظران اقتصادی کشور رشد نقدینگی را «بیش از اندازه» توصیف کرد و ادامه داد: «باید مراقب رشد نقدینگی در کشور باشیم. البته ۱۶/۴ درصد از رشد نقدینگی مربوط به رشد خالص دارایی‌های خارجی (ناشی از افزایش ذخایر ارزی) و مابقی مربوط به رشد خالص دارایی‌های داخلی بوده است.» وی ادامه داد: «۳۴/۵ درصد از نقدینگی را پول و ۶۵/۵ درصد را شبه‌پول تشکیل می‌دهد. هر چه سهم شبه‌پول در نقدینگی بیشتر باشد، نشانه ثبات بیشتر پول است. در حال حاضر سهم پول در اقتصاد ایران به کمترین حد خود در طول تاریخ رسیده است که خبر خوبی برای اقتصاد ایران است.»

رئیس کل بانک مرکزی درخصوص رشد پایه پولی در سال گذشته گفت: «رشد پایه پولی در سال ۸۴ حدود ۴۱/۶ درصد بود و بر این اساس پایه پولی به ۲۲۰/۹ هزار میلیارد ریال رسید که قسمت عمده افزایش پایه پولی به افزایش دارایی‌های خارجی بانک مرکزی برمی‌گردد. در همین حال ضریب نقدینگی نیز در سال گذشته ۱/۸ درصد کاهش داشته است.»

وی در ادامه به تشریح سیاست‌های پولی و اعتباری اعمال شده در سال گذشته پرداخت و عنوان کرد: «یکی از وظایف بانک مرکزی کنترل تورم است که از طریق ابزار در اختیار بانک که همان کنترل پایه پولی است، صورت می‌گیرد.»

وی در تشریح سیاست‌های پولی بانک مرکزی در سال گذشته گفت: «در سال ۸۴ نرخ سود اوراق مشارکت از ۱۷ درصد به ۱۵/۵ درصد رسید. در سال گذشته مجوز انتشار ۱۵ هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت را دریافت کردیم که به دلیل طولانی شدن فرآیند اعطای مجوز از سوی مجلس، توانستیم فقط ۱۰ هزار و ۸۰۰ میلیارد ریال آن را (حدود ۶۱ درصد) به فروش برسانیم.»

وی تصریح کرد: «از دیگر سیاست‌های بانک مرکزی در سال گذشته، کاهش نرخ سود مورد انتظار بانک‌های دولتی از ۱۶ درصد به ۱۴ درصد بوده است. در مورد مسکن نیز دولت مصوباتی داشت که آن را انجام دادیم و افزایش سقف وام مسکن بدون سپرده‌گذاری از ۸۰ به ۱۰۰ میلیون ریال، اعطای مجوز پرداخت تسهیلات خرید مسکن به کلیه بانک‌ها به روش خارج از نظام پس‌اندازی، مشابه آنچه در بانک مسکن انجام شد (برای افزایش تقاضا در بخش مسکن)، تمدید مهلت استفاده از تسهیلات ۱۸۰ میلیون ریالی صندوق پس‌انداز مسکن بانک مسکن نیز از دیگر سیاست‌های اعمال شده بود.» وی افزود: «سال گذشته ۴۰۰ میلیارد ریال تسهیلات برای سرمایه در گردش بنگاه‌های تولیدی دچار مشکل، اختصاص یافت. همچنین هیات وزیران مصوبه‌ای در خصوص حمایت از بنگاه‌های متوسط کوچک (SMES) داشت تا تسهیلاتی با شرایط سخت به واحدهای کوچک اقتصادی بدهیم تا به اشتغال و تولید کشور کمک کند. بر این اساس در طول برنامه چهارم مقرر شد در سال ۸۴ حدود ۲۰ درصد، در سال جاری ۳۵ درصد و از سال ۸۶ تا پایان برنامه ۵۰ درصد کل تسهیلات بانک‌ها به این واحدها پرداخت شود. از مدیران عامل بانک‌ها هم می‌خواهم که این مصوبه را به دقت اجرا کنند، چرا که اجرای دقیق آن برای اقتصاد ملی مفید خواهد بود.»

وی در ادامه سیاست‌های اعمال شده از سوی بانک مرکزی و دولت در بخش پولی کشور طی سال ۸۴ گفت: «یک‌هزار و ۵۵۰ میلیارد ریال از منابع قرض‌الحسنه بانک‌ها را در راستای سفرهای استانی رئیس‌جمهور به ۳۰ استان کشور اختصاص دادیم و از سوی دیگر برای گشایش بیشتر امور مردم، سقف تسهیلات قرض‌الحسنه (بر اساس مصوبه شورای پول و اعتبار) از ۳۰۰ هزار تومان به ۵۰۰ هزار تومان افزایش یافت.» وی از دیگر اقدامات صورت گرفته را اختصاص ۶۹۰ میلیارد ریال تسهیلات با نرخ یکسان شده برای ایجاد زیرساخت‌های لازم جهت بسته‌بندی میوه، اختصاص ۶ هزار میلیارد ریال برای ذخیره‌سازی کالاهای مورد نظر وزارت بازرگانی، اختصاص ۳۰۰ میلیارد ریال جهت ذخیره‌سازی میوه آخر سال و امهال بخش قابل توجهی از بدهی‌های کشاورزان آسیب‌دیده و صنایع دچار مشکل و اختصاص ۱۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات برای نوسازی و بهسازی مسکن روستائیان عنوان کرد.

شیبانی گفت: «در سال ۸۴ دو بانک غیردولتی پاسارگاد و سرمایه مجوز فعالیت دریافت کردند. در همین حال موافقت اولیه با فعالیت رسمی موسسات اعتباری ـ مالی مهر، قوامین و انصار صورت گرفت.»

دیروز شیبانی از آنچه «تفسیر این سه موسسه اعتباری جدید از قوانین» عنوان شد، انتقاد کرد و به نظر می‌رسد موضوع صحبت او به تخطی این موسسات از مصوبه شورای پول و اعتبار مبنی بر کاهش نرخ سود تسهیلات و سپرده‌ها متناسب با بانک‌های دولتی بود. شیبانی اظهار داشت: «از مدیران این موسسات انتظار داریم مقررات بانک مرکزی و شورای پول و اعتبار را رعایت کنند و هرگونه تخلف از مقررات یاد شده قابل چشم‌پوشی نخواهد بود.» وی درخصوص اقدامات انجام شده برای اجرای بانکداری الکترونیکی در کشور گفت: «یکی از اهداف ما راه‌اندازی سیستم بانکداری الکترونیکی است که در این زمینه اقدامات زیادی انجام شده است که البته با توجه به وجود ۱۷ هزار شعبه بانکی در کشور، اجرای سیستم بانکداری الکترونیکی چندان کار ساده‌ای نیست و امیدواریم امسال این سیستم اجرایی‌تر شود. توسعه شبکه خودپردازها نیز در سال گذشته جزء اهداف بانک مرکزی بود به طوری که تعداد دستگاه‌های خودپرداز در سال گذشته از ۳۶۰۰ دستگاه به ۴ هزار و ۹۰۰ دستگاه رسید.» وی با اشاره به اینکه در بخش خارجی، طی سال گذشته مازاد تراز حساب جاری کشور به ۱۴ میلیارد و ۳۶ میلیون دلار رسید، افزود: «مازاد تراز جاری کشور نسبت به سال قبل از آن ۹ برابر شد که دلیل آن رشد صادرات نفتی و غیرنفتی بوده است. در همین حال مازاد تراز بازرگانی ۱۹ میلیارد و ۴۲ میلیون دلار بوده است. کسری صادرات خدمات نیز در سال گذشته ۵ میلیارد و ۸۹۴ میلیون دلار بوده است و کسری حساب سرمایه نیز ۴۹۱ میلیون دلار بود. در حالی که در سال ۸۳ این حساب با مازاد ۷ میلیارد و ۳۸۸ میلیون دلاری مواجه بود.»

شیبانی ساعتی بعد در میزگردی با خبرنگاران تاکید کرد: «نرخ رشد حساب سرمایه در سال گذشته کاهنده بوده است و این بدان معنا است که ورود سرمایه‌ها به کشور به کندی صورت گرفته و نرخ سرمایه‌گذاری کاهش یافته است.» وی درخصوص وضعیت پولی کشور در سال ۸۴ گفت: «مانده نقدینگی در پایان سال گذشته به ۹۲۱ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به سال قبل از آن ۳۴/۳ درصد رشد داشته است.»

وی اظهار داشت: «تعهدات خارجی ما در سال گذشته ۷/۴ درصد کاهش یافت و واردات رسمی نیز در سال قبل ۴۰ میلیارد و ۹۶۹ میلیون ریال بود.» وی با اشاره به کاهش نرخ تورم در سال گذشته گفت: «نرخ تورم در سال گذشته ۱۲/۱ درصد بوده است که تمام شاخص‌های محاسباتی تورم کاهش نرخ رشد قیمت‌ها را در سال ۸۴ تایید می‌کنند. در سال گذشته شاخص بهای کالاهای مصرفی (CPI) ۱۲/۱ درصد، شاخص بهای عمده‌فروشی (WPI) ۹/۵ درصد و شاخص بهای تولیدکننده (PPI) ۹/۵ درصد بود که هر سه شاخص نشان می‌دهند به‌رغم رشد نقدینگی، تورم در کشور کاهش یافت. دلیل کاهش تورم سیاست‌های بانک مرکزی، افزایش شدید واردات، ثبات نرخ ارز، کاهش نرخ تورم انتظاری و... بود.» وی ادامه داد: «شاخص‌های کلان اقتصادی کشور نشان می‌دهند ایران در مرحله خیز اقتصادی قرار دارد که در این مرحله اقتصاد به مراقبت‌های سیاستی خاصی نیاز دارد.»

وی روند تبدیل ارز حساب ذخیره ارزی به ریال را نامطلوب توصیف کرد و گفت: «چون دخلت نیست خرج آهسته‌تر کن، که می‌گویند ملاحان سرودی، اگر باران به کوهستان نبارد، به سالی دجله گردد خشک رودی. دولت باید به اندازه جیب خودش خرج کند. درست است که درآمد نفتی کشور رشد مناسبی داشته است، اما تجربه نشان می‌دهد هر چه پول بیشتری به جامعه تزریق کنیم، نتیجه بهتری نمی‌گیریم.»

وی افزود: «نباید چنین تفکری وجود داشته باشد که هر چه درآمدهای نفتی بیشتر شده مخارج دولتی نیز باید افزایش یابد. در حال حاضر بهترین شرایط ارزی تاریخ کشور را داریم و باید از آن بهترین استفاده را کنیم و اگر بخواهیم این درآمدهای مازاد را به ریال تبدیل کنیم، شاهد تورم و عدم تعادل‌های اقتصادی و اجتماعی خواهیم بود.»

شیبانی امنیت اقتصادی را زمینه‌ساز رشد و توسعه اقتصادی کشور ذکر کرد و افزود: «آرامش خاطر عاملان اقتصادی برای رشد اقتصادی ضروری است. برای نیل به امنیت اقتصادی، لازم است سیاست‌ها تغییرپذیری زیادی نداشته باشند و اقتصاد نباید دستوری باشد، زیرا اقتصاد را نمی‌توان زیاد زیر فرمان راند.» وی درخصوص تغییر ارزش ریال در مقابل دلار گفت: «سال گذشته ارزش ریال در مقابل دلار حدود ۳ درصد تقویت شد ولی به واقع ارزش ریال ۸ درصد تقویت شده است، زیرا نرخ تورم در ایران ۱۲/۱ درصد و تورم جهانی ۳/۸ درصد بود. امسال نیز سعی خواهد شد همین وضع ادامه پیدا کند.» وی با انتقاد از اعمال سیاست‌هایی که با استقلال بانک مرکزی در تضاد است، گفت: «تاکنون چندین بار بانک مرکزی وجه‌المصالحه جریان‌های سیاسی شد و آسیب‌های زیادی بر پیکره آن وارد آمد. بدیهی‌ترین وظیفه بانک مرکزی تعیین نرخ سود بانکی است و براساس قوانین این وظیفه تنها بر دوش بانک مرکزی و شورای پول و اعتبار است. ما تمنا می‌کنیم در مواقعی که دعواهای سیاسی پیش می‌آید، بانک مرکزی ذبح نشود. در ایران و در دنیا تاکنون سابقه نداشته است که مجلس درخصوص تعیین نرخ سود بانکی تصمیم‌گیری کند. ما با کاهش نرخ سود تسهیلات بانکی موافقیم، اما تعیین نرخ سود نباید از سوی مجلس صورت گیرد. اگر استقبال بانک مرکزی حفظ شود برای مملکت مفید خواهد بود.»

■ گفت‌وگو با خبرنگاران

مطابق چند سال گذشته، تنها مصاحبه مطبوعاتی سالانه ابراهیم شیبانی در حاشیه همایش سیاست‌های پولی و ارزی برگزار شد. رئیس کل بانک مرکزی در پاسخ به سئوال شرق درخصوص استقبال مردم از اوراق مشارکت بانک مرکزی در سال جاری گفت: «امسال بانک مرکزی ۲۰ هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت منتشر خواهد کرد. البته برآورد ما نشان می‌دهد که برای کنترل نقدینگی بیش از این میزان اوراق مشارکت باید منتشر شود. نرخ سود اوراق مشارکت در سال جاری نیز ۱۵/۵ درصد خواهد بود که امیدواریم با توجه به کاهش نرخ تورم و سود بانکی و به روز بودن سود پرداختی به اوراق، تمام اوراق مشارکت سال جاری به فروش برسد.» وی با تاکید بر اینکه بانک مرکزی با کاهش نرخ سود تسهیلات بانکی مخالف نیست اظهار داشت: «ما اعتقاد داریم که کاهش نرخ سود بانکی از مجرای قانونی باید صورت گیرد. از سوی دیگر باید توجه داشت در تمام دنیا نرخ سود بانکی بالاتر از نرخ تورم است. عده‌ای فکر می‌کنند که سود بانکی به دلیل آنکه جزء هزینه‌های تولید محسوب می‌شود، می‌توان با کاهش نرخ سود بانکی تورم را مهار کرد و این در حالی است که عامل مهم و عمده رشد تورم، افزایش نقدینگی است.» وی اضافه کرد: «یکی از راهکارهای کنترل نقدینگی، صرفه‌جویی در بودجه است. یک بخش از بودجه مربوط به بودجه عمرانی طرح‌ها است که می‌توان طرح‌ها را محدود کرد و یا همه طرح‌ها را در یک سال اجرا نکرد.»

وی در مورد فعالیت موسسه اعتباری شهر (وابسته به شهرداری تهران) گفت: این موسسه برای گرفتن مجوز بانک نامه‌نگاری کرده است. قبلاً در زمانی که احمدی‌نژاد شهردار بود، شورای پول و اعتبار دوبار تقاضای تاسیس بانک شهرداری را رد و شهرداری را از تاسیس بانک منع کرد. اگر این موسسه شرایط بانک مرکزی مانند تبدیل شدن به شرکت سهامی عام را رعایت کند، می‌تواند تقاضای خود را یک بار دیگر به شورای پول و اعتبار ارسال کند. از سوی دیگر اخیراً حداقل سرمایه برای تاسیس بانک‌های خصوصی ۳۵۰ میلیارد تومان تعیین شده است و این شرط نیز باید در نظر گرفته شود.» شیبانی در مورد دستورالعمل بازار غیرمتشکل پولی نیز اظهار داشت: «حدود ۱۱ ماه است که این دستورالعمل به دولت فرستاده شده است و الان در دستور کار دولت قرار گرفته است که امیدواریم هر چه زودتر بررسی آن آغاز شود.» وی با رد شایعه استعفای خود گفت: «من استعفا ندادم و کسی هم تاکنون به نقل از من این موضوع را مطرح نکرده است و شاید مخالفت من با مصوبه مجلس در مورد کاهش نرخ سود تسهیلات بانکی این گمان را در مطبوعات به‌وجود آورد. البته فکر نمی‌کنم دولت میل داشته باشد این موضوع [استعفا] اتفاق بیفتد.»

رئیس کل بانک مرکزی درخصوص تبدیل حساب ذخیره به صندوق اظهار داشت: «ایده اصلی طرح این بوده است که در صورت تبدیل حساب ذخیره به صندوق دولت و یا بخش خصوصی که از آن برداشت می‌کنند، موظف خواهند بود مبلغ دریافتی را پس از مدتی به صورت ارز به صندوق برگردانند که به چند دلیل بانک مرکزی با آن مخالف است. دلیل اول مخالفت این است که اگر حساب ذخیره به صندوق تبدیل شود، در واقع بخشی از منابع ارزی کشور از ذخایر کل جدا خواهد شد که این امر به اعتبار کشور در سطح جهانی آسیب می‌رساند. دومین موضوع بحث مدیریت صندوق است که با توجه به متخصصان کم بانک مرکزی مدیریت صندوق ذخیره ممکن نیست. نکته سوم اینکه تشکیلات صندوق چگونه خواهد بود و از کجا خواهد آمد؟» وی با اشاره به برنامه دولت برای افزایش سرمایه بانک‌ها عنوان کرد: «اخیراً طرحی مطرح شده است که ۱/۵ میلیارد دلار از موجودی حساب ذخیره ارزی برداشت شده و به سرمایه بانک‌ها اضافه شود که ما نیز از این موضوع استقبال کردیم و امیدواریم لایحه این طرح هرچه زودتر به مجلس فرستاده شود.» وی در مورد میزان بدهی‌های دولت به بانک مرکزی گفت: «با برخی از سازمان‌ها درخصوص میزان این بدهی اختلاف نظرهایی داریم. سال گذشته کمیته‌ای مرکب از معاونان بانک مرکزی، وزارت امور اقتصادی و دارایی (معاونت خزانه‌داری) و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی تشکیل شد که این کمیته میزان بدهی را حدود ۹۶ هزار میلیارد ریال برآورد کرد و این درحالی است که ادعای ما حدود ۱۵۰ هزار میلیارد ریال است.» وی درخصوص چاپ اسکناس‌های درشت گفت: «چاپ اسکناس‌های درشت از برنامه‌های بانک مرکزی است، اما زمان چاپ آنها مشخص نیست.» وی با اشاره به اینکه از سال ۷۲ تاکنون نرخ کارمزد بانک‌ها ثابت مانده است تاکید کرد: «این حق بانک‌ها است که نرخ کارمزد عملیات بانکی را افزایش دهند. اما این امر طی ۱۰ سال گذشته به دلیل سیاست‌های کنترل تورم صورت نگرفت و فعلاً نیز افزایش نمی‌یابد.» وی در پایان نرخ بیکاری در سال گذشته را مشابه سال ۸۳ و حدود ۱۲ درصد اعلام کرد.

خلاصه گزارش

۱- پیش‌بینی می‌شود در صورت باقی ماندن قیمت نفت در سطح ۶۰ دلار، تا پایان سال جاری موجود حساب ذخیره به ۱۴/۵ میلیارد دلار برسد.

۲- تاکنون چندین بار بانک مرکزی وجه‌المصالحه جریان‌های سیاسی شد و آسیب‌های زیادی بر پیکره آن وارد آمد.

۳- امسال بانک مرکزی ۲۰ هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت منتشر خواهد کرد.

۴- من استعفا ندادم و کسی هم تاکنون به نقل از من این موضوع را مطرح نکرده است. البته فکر نمی‌کنم دولت میل داشته باشد این موضوع [استعفا] اتفاق بیفتد.

گزارش خبری

وزیر اقتصاد در کنفرانس سالانه پولی و ارزی

اهداف اولیه تاسیس حساب ذخیره ارزی محقق نشده

داوود دانش‌جعفری وزیر امور اقتصادی و دارایی در شانزدهمین کنفرانس سالانه سیاست‌های پولی و ارزی با اشاره به چالش‌های اصلی پیش‌روی اقتصاد ایران گفت: مهار تورم یکی از چالش‌های اصلی اقتصاد به شمار می‌رود که یکی از اهداف عمده برنامه چهارم مهار تورم است و به دنبال این هدف تا پایان سال ۸۴، نرخ تورم به ۱۲/۱ درصد کاهش یافت. وی در ادامه به بحث مدیریت نقدینگی در ایران پرداخت و کسری بودجه، افزایش خالص دارایی‌های بانک مرکزی و تفاوت نرخ سود بانکی در داخل و خارج را از مشکلات عمده پیش روی مدیریت نقدینگی در ایران دانست.

دانش‌جعفری بودجه عمومی سال گذشته را بالغ بر ۴۴ هزار میلیارد تومان عنوان کرد و گفت: در اواسط سال ۸۴ به دلیل مواجهه دولت با کسری بودجه هفت هزار میلیارد تومانی در دو نوبت متمم بودجه به مجلس تقدیم شد که در نهایت حدود چهار هزار و ۶۸۰ میلیارد تومان متمم پیش‌بینی شد اما در آخر سال هزار و صد میلیارد تومان آن تامین شد. وزیر امور اقتصادی و دارایی همبستگی کسری بودجه با تورم را مد نظر قرار داد و تاکید کرد: در سال‌های گذشته افزایش یک درصدی نقدینگی ۹ درصد در میزان افزایش تورم تاثیر داشته است که البته در حال حاضر این روند کاهش یافته است. وی در ادامه به بحث درباره بودجه و نوسانات نفتی در ایران پرداخت و گفت: بودجه دولت باید به شکلی تنظیم شود تا با نوسانات نفتی دچار مشکل نشود که در راستای این امر باید در رابطه با ارائه یارانه‌ها بازنگری شود. چرا که در سال ۸۴ بودجه تخصیص یافته به واردات بنزین چهار هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان بوده و امسال دو هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان تعیین شد.

وی در ادامه به یکی دیگر از چالش‌های اصلی پیش روی اقتصاد ایران یعنی چگونگی استفاده از درآمدهای مازاد نفتی برای بهبود اقتصاد اشاره کرد و افزود: طی سال‌های گذشته براساس برنامه سوم توسعه حساب ذخیره ارزی تشکیل شد و مجلس هر ساله سقفی را برای مصرف درآمدهای ارزی تعیین کرد که این سهم در قانون برنامه چهارم مورد بازنگری واقع شده است.

وی گفت: بهترین راه این است که دولت نیازهای بودجه‌ای خود را در قالب بودجه تعریف کرده و سیاست‌هایی را مدنظر قرار دهد که نیاز به برداشت از حساب ذخیره ارزی را کاهش دهد. وزیر اقتصاد وضعیت حساب ذخیره ارزی را مدنظر قرار داد و گفت: موجودی حساب ذخیره در پایان سال ۸۳ کمتر از دو میلیارد دلار بود و در سال قبل که با بهبود درآمدهای نفتی مواجه بودیم باید منابع حساب ذخیره ارزی افزایش می‌یافت که این امر تحقق نیافت و میزان منابع حساب ذخیره ارزی از ۱۰/۵ میلیارد دلار تجاوز نکرد. دانش‌جعفری ادامه داد: اهداف اولیه، ایزوله کردن منابع حساب ذخیره ارزی از سایر بخش‌های اقتصاد بود. اما طی سال‌های گذشته این هدف با مشکل مواجه شد. جعفری سپس به راه‌حل‌هایی اشاره کرد که می‌تواند در جلوگیری از دچار شدن اقتصاد ایران به بیماری هلندی موثر باشد. او در تشریح این راه‌حل‌ها اظهار داشت راه‌حل نخست این است که کشور منابعی را که موجب بروز بیماری هلندی می‌شود به کار نگیرد و به صورت تسهیلات در اختیار سایر کشورها قرار دهد. دوم این که تقویت پول ملی را دنبال کنیم که هم در تنظیم تجارت جهانی و هم در مهار نقدینگی با استفاده از پول کشورها مورد استفاده قرار گیرد. اما به‌کارگیری این دو راهکار با مشکلاتی مواجه است زیرا تقاضای اجتماعی به‌گونه‌ای است که مردم انتظار دارند خبر افزایش درآمدهای نفتی به کشور برسد. وزیر امور اقتصاد و دارایی افزود: سیاست دولت در سال جاری این است که تورم کنترل شود و دولت به اندازه درآمد خود خرج کند.

نفت، گاز و انرژی در افق ۱۴۰۴

شرق: کنفرانس ملی «نفت، گاز و انرژی در افق ۱۴۰۴» از ۳۰ اردیبهشت‌ماه به مدت سه روز به همت جهاد دانشگاهی واحد صنعتی شریف برگزار می‌شود. سیدمحمد طباطبایی رئیس جهاد دانشگاهی واحد صنعتی شریف با اعلام این خبر گفت: این کنفرانس هر روز با ارائه یک نشست تخصصی از ساعت ۸/۳۰ تا ۱۷ در سالن جابربن حیان دانشگاه صنعتی شریف برگزار می‌شود و مجموعاً ۳۰ مقاله در آن ارائه می‌شود. وی با اشاره به برنامه‌های هر یک از نشست‌های تخصصی افزود: هر نشست با سخنرانی مدیران ارشد نظام و نمایندگانی از مجلس شورای اسلامی و مجمع تشخیص مصلحت نظام شروع شده و با ارائه مقالات برگزیده مربوط به آن نشست ادامه می‌یابد و در پایان هر نشست نیز میزگردی با حضور نمایندگانی از مجلس شورای اسلامی، استادان و اندیشمندان دانشگاهی و مدیران و کارشناسانی از دستگاه‌های اجرایی کشور برگزار می‌شود. رئیس جهاد دانشگاهی صنعتی شریف با اشاره به کیفیت بالای مقالات رسیده به دبیرخانه کنفرانس گفت: نشست «نفت و گا